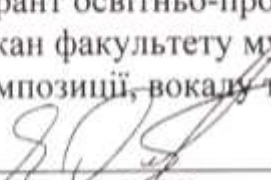

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра струнно-смичкових інструментів

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-професійної програми
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я.ОЛЕКСІВ
23 травня 2022 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР
28 травня 2022 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету оркестрових інструментів
доцент

Т. ЛАЗУРКЕВИЧ
25 травня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКА ПЕДАГОГІЧНА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Альт, Віолончель, Контрабас, Арфа
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін загальної професійно- практичної підготовки (ОК1.6)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (8)
Термін викладання	3-8 семестр
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна

Робоча програма навчальної дисципліни «ПРАКТИКА ПЕДАГОГІЧНА» (альт, віолончель, контрабас, арфа) з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2022 року (Протокол № 6).

Розробники:

Ланюк Юрій Євгенович – завідувач кафедри струнно-смичкових інструментів, заслужений діяч мистецтв України, професор

Далецький Юрій Стефанович – заслужений артист України, доцент кафедри струнно-смичкових інструментів ЛНМА імені М. В. Лисенка

Лучанко Олег Михайлович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри струнно-смичкових інструментів ЛНМА імені М. В. Лисенка

ОЛІЙНИК Ольга Григорівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри струнно-смичкових інструментів

Робоча програма навчальної дисципліни «Практика педагогічна» затверджена на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів

від 21 квітня 2022 р., протокол № 8.

Завідувач кафедри струнно-смичкових інструментів

Ю.Ланюк

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – формування і удосконалення педагогічної майстерності студентів на основі практичних і теоретичних знань, отриманих в класі з фаху та в курсах музичної педагогіки та методики гри на альті.

Основним завданням дисципліни є засвоєння основних методів сучасної альтової педагогіки та професійному застосуванні набутих знань і навичок у майбутній фаховій педагогічній діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.**Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.**Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.**Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.**Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.**Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.**Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.**Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.**Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.**Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК16.**Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК17.**Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.**Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК2.**Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.
- СК3.**Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК4.**Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК5.**Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- СК6.**Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7.**Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК8.**Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК9.**Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК10.**Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК11.**Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК12.**Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК13.**Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК14.**Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.
- СК15.**Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
- СК16.**Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК17.**Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- РН1.**Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.
- РН2.**Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
- РН3.**Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

PH4.Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

PH5.Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

PH8.Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

PH9.Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / та лекторській практичній діяльності.

PH10.Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

PH11.Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

PH12.Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.

PH13.Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

PH14.Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами								
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс		III курс		IV курс			
						Всього	у тому числі:			Семестри								
	лекційні	індивідуальні	практичні		1		2	3	4	5	6	7	8					
	Кількість тижнів в семестрі											15	15	15	15	15	15	15
Практика педагогічна	8	3-7		6	180	90			90			1	1	1	1	1	1	

Розподіл годин та кредитів за курсами та семестрами

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
				лекційні	індивідуальні	практичні		
I								
	1							
	2							
II		2	60	30		30	30	
	3	1	30	15		15	15	
	4	1	30	15		15	15	
III		2	60	30		30	30	
	5	1	30	15		15	15	
	6	1	30	15		15	15	
IV		2	60	30		30	30	
	7	1	30	15		15	15	
	8	1	30	15		15	15	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практичні заняття

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
3 семестр			
Змістовий модуль 1. Організація і планування уроку.			
1	Тема 1	Докладний аналіз уроку і визначення конкретних завдань для студента-практиканта.	5
2	Тема 2	Обговорення окремих етапів роботи упродовж заняття.	5
3	Тема 3	Вивчення педагогічного репертуару .	4
4	Тема 4	Теоретична консультація	1
Разом			15
4 семестр			
Змістовий модуль 2. Підбір репертуару і складання індивідуального плану учня			
5	Тема 1	Обговорення репертуарного плану і окремих етапів роботи з учнем упродовж заняття	5
6	Тема 2	Виконання та аналіз творів з педагогічного репертуару	5
7	Тема 3	Вивчення педагогічного репертуару .	4
8	Тема 4	Проведення контрольного уроку.	1
Разом			15
Всього годин			30

5 семестр			
Змістовий модуль 3. Індивідуальні репертуарні плани			
1	Тема 1	Підбір оптимальної структури репертуару в залежності від технічного рівня підготовки учня.	5
2	Тема 2	Робота над інструктивним матеріалом та віртуозним твором малої форми.	5
3	Тема 3	Вивчення педагогічного репертуару .	4
4	Тема 4	Теоретична консультація	1
Разом			15
6 семестр			
Змістовий модуль 4. Практичні і теоретичні заняття			
5	Тема 1	Робота над інструктивним матеріалом. Виявлення та методи подолання технічних недоліків.	5
6	Тема 2	Робота над твором великої форми.	5
7	Тема 3	Вивчення педагогічного репертуару .	4
8	Тема 4	Проведення контрольного уроку.	1
Разом			15
Всього годин			30

7 семестр			
Змістовий модуль 5. Практичні і теоретичні заняття			
1	Тема 1	Підбір репертуару з урахуванням рівня технічної підготовки учня.	5
2	Тема 2	Робота над поліфонією та твором великої форми.	5
3	Тема 3	Вивчення педагогічного репертуару .	4
4	Тема 4	Теоретична консультація.	1
Разом			15
8 семестр			
Змістовий модуль 6. Практичні і теоретичні заняття			
5	Тема 1	Підбір репертуару з урахуванням рівня технічної підготовки учня.	5
6	Тема 2	Робота над поліфонією та твором великої форми.	5
7	Тема 3	Робота над віртуозними та кантиленними творами малої форми.	4
8	Тема 4	Проведення контрольного уроку.	1
Разом			15
Всього годин			30

Самостійна робота

	№ Теми	Тема	Кількість годин
3 семестр			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1-4	Самостійні заняття з учнем. Вивчення літератури з питань сучасної теорії та практики виконавства, музичної психології та педагогіки.	13
2		Підготовка до підсумкового контролю	2

4 семестр			
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 1-4	Самостійні заняття з учнем. Вивчення літератури з питань сучасної теорії та практики виконавства, музичної психології та педагогіки.	13
4	Підготовка до підсумкового контролю		2
Всього годин			30

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
5 семестр			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1-4	Самостійні заняття з учнем. Вивчення літератури з питань сучасної теорії та практики виконавства, музичної психології та педагогіки.	13
2	Підготовка до підсумкового контролю		2
6 семестр			
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 1-4	Самостійні заняття з учнем. Вивчення літератури з питань сучасної теорії та практики виконавства, музичної психології та педагогіки.	13
4	Підготовка до підсумкового контролю		2
Всього годин			30

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
7 семестр			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1-4	Самостійні заняття з учнем. Вивчення літератури з питань сучасної теорії та практики виконавства, музичної психології та педагогіки.	13
2	Підготовка до підсумкового контролю		2
8 семестр			
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 1-4	Самостійні заняття з учнем. Вивчення літератури з питань сучасної теорії та практики виконавства, музичної психології та педагогіки.	13
4	Підготовка до підсумкового контролю		2
Всього годин			30

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення практичних та теоретичних знань, умінь і навичок студентів з методики та педагогіки.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література з проблем скрипкової та альтової педагогіки і виконавства

1. Александрова Л. В. Про структурні принципи музичної мови Б. Бартока // Сучасна музика. Вип. 1. Київ: Муз. Україна, 1973. С. 285–334.
2. Гайдук М. Програма як носій актуальності в англійській оркестровій музиці доби модернізму : дипломна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Київ, 2018. 167 с.
3. Гнатів Н. В. Трансформація тематизму як фактор становлення індивідуального стилю в струнних квартетах Пауля Гіндеміта раннього періоду творчості // Київське музикознавство : зб. ст., Вип. 40. Київ, 2011. С. 45–54.
4. Городецький А. В. Kammermusik №5 Пауля Гіндеміта на шляху до формування індивідуального композиторського стилю // Музикознавчий універсум : зб. ст. Львів : ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2016. Вип. 38–39. С. 69–82.
5. Городецький А. В. Альтова мініатюра у творчості Ребекки Кларк // Київське музикознавство : зб. ст. Київ : КІМ ім. Р. М. Глієра, 2018. Вип. 57. С. 163–175.

6. Городецький А. В. Альтове мистецтво Англії першої половини ХХ ст. в іменах та фактах // Мистецтвознавчі записки: зб. ст. Київ : НАККіМ, 2016. Вип. 30. С. 106–114.
7. Городецький А. В. Концерт У. Уолтона для альту з оркестром – перший визначний альтовий концерт ХХ ст // Київське музикознавство : зб. ст. Київ : КІМ ім. Р. М. Глієра, 2017. Вип. 56. С. 193–202.
8. Єргієв І. Д. Артистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця ХХ – початку ХХІ ст. : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Київ, 2016. 39 с
9. Карапінка М. З. Альтова соло-соната ХХ ст. у національно-стильових та жанрових проекціях // Молоде музикознавство : наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, Вип. 16 / ред-упор. О. Тракало. Львів, СПОЛОМ, 2007. С. 97–107.
10. Карапінка М. З. Жанрова парадигма європейської сонати для альту і фортепіано XVIII–XX століть : автореф. дис. ... кандидата мистецтвознавства : 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка. Львів, 2011. 16 с.
11. Карапінка М. З. Камерно-ансамблева альтова соната ХХ ст. у жанровостильових проекціях // Вісник Прикарпатського університету : Мистецтвознавство, Вип. XII–XIII. Івано-Франківськ, 2008. С. 144–150.
12. Карапінка М. З. Камерно-ансамблева альтова соната у творчості французьких композиторів першої половини ХХ ст. // Камерноінструментальний ансамбль : історія і сучасність : наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, Вип. 24, кн. 1 / ред-упор. Н. Дика. Львів, СПОЛОМ, 2010. С. 11–17
13. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти). Дослідження. Дрогобич: Відродження, 2000. 100 с.
14. Косенко Г. Г. Темброва семантика альту у творчості харківських композиторів 1960 – 2000-х рр : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2018. 19 с.
15. Купріяненко Е. Б. Альт у політембровому камерно-інструментальному ансамблі австро-німецької традиції (пізнє бароко – Й. Брамс) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Харківський державний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2010. 18 с.
16. Панчук М. Мистецький простір альтиста Юрія Далецького – Львів, 2021.
17. Семеняк Н. Виконавський апарат скрипаля як система / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – Вип.2. – С. 67-73.
18. Семеняк Н. Теоретичні основи скрипкового виконавства / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – С.113-124.

19. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1977. – 62 с.
20. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1974. – 170 с.
21. Юр'єв О. Виразальні можливості скрипкових штрихів / О. Юр'єв. – К.: Музична Україна, 1974.– 114 с.
22. Forsyth C. Orchestration. London: Macmillan and Co, 1914. 566 pp.
23. Riley M. W. The history of the viola. Michigan: Vol. 1. BraunBrymfield, Ann Arbor, 1993. 396 p.
24. Tertis L. Cinderella no more. London: Peter Nevill, 1953. 118 p.
25. Tertis L. My viola and I. London: Elek, 1975. 184 p
26. White J. An Antology of British Viola Players. Comus Edition, 1997. 259 p
27. White J. Lionel Tertis. The first great virtuoso of the viola. Boydell Press, 2006. 408 p
28. Williams M. D. Music for viola. Detroit: Information Coordinators, 1979. 362 p.
29. Zeyringer F. The problem of viola size. American Viola Society. 19 p.

Література з проблем віолончельної педагогіки і виконавства

1. Зав'ялова Ольга. Концертно-віртуозна культура XIX ст. і традиції київської віолончельної школи [Електронний ресурс]. - С. 69-76 / Ольга Зав'ялова. – Режим доступу:http://www.mari.kiev.ua/2010%20-%20Mystectvoznnavstvo%20Ukrainy_11/069-076.pdf
2. Ларчіков В. Музично-виконавський арсенал сучасного віолончеліста / В.Ларчіков // Науковий вісник НМАУ імені П.Чайковського. – К., 2010. – Вип. 82. – С. 42 – 59.
3. Полянський Ю. Нариси з методики викладання гри на віолончелі. Київ :Музична Україна, 1978. – 51с.
4. Сумарокова В. Г. Київська струнно-смичкова школа в контексті Європейського виконавського мистецтва (віолончель-контрабас). Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 1: Музичне виконавство. Київ : Вид-во НМАУ, 1999. С. 38–52.
5. Сумарокова В., Червов В. Виконавець і педагог (до питання про становлення української віолончельної школи). Музичне виконавство. Кн. 6. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2000. Вип. 14. с.
6. Blum D. Casals and the art of interpretation / D.Blum. – London: Heinemann, 1977. – XVI. – 223 p.
7. Hargrove Jim. Pablo Casals: cellist of conscience / Jim Hargrove. – Chicago: Children's Press, 1991. – 127 p.
8. Louis Potter Jr. The Art of Cello Playing: A Complete Textbook Method for Private or Class Instruction. - Michigan: Alfred Music, 1980. - 248p.

Рекомендована література

БАЗОВА

Орієнтовний семестровий програмний репертуар
дисципліни «Педагогічна практика» (альт, віолончель)

* **Примітка:** Розподіл творів по класах навчання учнів та семестрах може бути зміненою в залежності від методичного бачення викладача-консультанта та загального рівня підготовки кожного окремо взятого учня.

II курс

Телеман	Концерт
Й.С. Бах	Концерт
Гендель	Соната №6
Гендель	Соната До-мажор
Марчелло	Соната Соль-мажор
Кореллі	Фолія
Кореллі	Алегро
Лисенко	Елегія
Лятошинський	Мелодія
Цинцадзе	Хорумі
Ревуцький	Балада

III курс

Гендель	Концерт
Хофмайстер	Концерт
Гендель	Соната соль-мінор
Гендель	Соната №4
Телеман	Соната мі-мінор
Віталі	Чакона
Бах	Сюїта №1
Бах	Парті та №2 (алеманда, куранта)
Бенда	Граве
Сіндінг	Престо
Скорик	Речитатив
Хіндеміт	Роздум

IV курс

Стаміц	Концерт №1
Форсайт	Концерт
Глінка	Соната
Бах	Сюїта №2
Регер	Сюїта №1 (1 і 2 ч.)
Лятошинський	Дві п'єси
Іщенко	Елегія
Дворак	Романтичні п'єси
Шуман	“Казкові картини”

Етюдн, гамн

Крепцер	Етюдн
Компаньолн	Етюдн
Трнан	Етюдн

Лнтература з проблем контрабасової педагогнкі та виконавства

1. Ю. Полянський. Нарнсн з методнкн викладання грн на внолончелн. Кнїв, Музнчна Україна, 1978.
2. Снмандль Ф. Школа грн на контрабасн (ред. Фокнн - 1960)
3. Стеценко В. Методнка навчання грн на скрипцн, видання 2, Кнїв – 1974.
4. Лайош Монтаг. Методнка викладання грн на контрабасн 3,4 том. Будапешт – 1976.
5. Мнхаелнс Теодор. Школа грн на контрабасн, Чнкаго – 1891.
6. Франтншек Гертль. Школа грн на контрабасн, Прага – Братнслава – 1967.
7. Warnecke F. Der Kontrabas.- Gamburg – 1909.
8. Planyavsky A. Geschichte des Kontrabas – 1984.
9. Pelczar T. Kontrabas od A do Z. Pelczar. – Warszawa, 1974.
10. Gajdos M. Slolvník kontrabasistu, 1994.

Рекомендована лнтература з проблем контрабасової педагогнкі та виконавства

БАЗОВА

1. Ю. Полянський. Нарнсн з методнкн викладання грн на внолончелн. Кнїв, Музнчна Україна, 1978.
2. Снмандль Ф. Школа грн на контрабасн (ред. Фокнн - 1960)
3. Стеценко В. Методнка навчання грн на скрипцн, видання 2, Кнїв – 1974.
4. Лайош Монтаг. Методнка викладання грн на контрабасн 3,4 том. Будапешт – 1976.
5. Мнхаелнс Теодор. Школа грн на контрабасн, Чнкаго – 1891.
6. Франтншек Гертль. Школа грн на контрабасн, Прага – Братнслава – 1967.
7. Warnecke F. Der Kontrabas.- Gamburg – 1909.
8. Planyavsky A. Geschichte des Kontrabas – 1984.
9. Pelczar T. Kontrabas od A do Z. Pelczar. – Warszawa, 1974.
10. Gajdos M. Slolvník kontrabasistu, 1994.

Література з проблем арфової педагогіки, методики та виконавства

1. Андрейко О.І. Виконавська традиція у контексті інтерпретації змісту музичного твору / О.І.Андрейко // Педагогіка і психологія професійної освіти, № 2. – Львів, 2009. С.206-214.
2. Гумен О. Арфова освіта у Львові: творчо-виконавський діалог /Олександра Гумен // Проблеми удосконалення професійної підготовки фахівців мистецьких дисциплін : Зб. Матеріалів Всеукраїнської відкритої науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті А.Ф. Кречківського. – Суми : Вінниченко М.Д., 2011. – С.50-52.
3. Козій М.К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів / М.К. Козій. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. – 140 с.
4. Музичний інструмент арфа : програма для музичних шкіл та музичних відділень початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання) /уклад.: О.І. Ігумен, О.В. Гринькова, В.Л. Тихонова. – К, 2014. – 44 с.
5. Москаленко В.Г. Творческий аспект музыкальной интерпретации (к проблеме анализа) / Виктор Григорьевич Москаленко. – Киев, 1994. – 156с.
6. Науменко С.І. Психологія музичності та її формування у молодших школярів: Навч. посіб / Світлана Іванівна Науменко. – К.: КДПІ,1993. – 160 с.
7. Нісімчук А.С. Сучасні педагогічні технології / Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. – 2 К.: Просвіта, 2000. – 386 с.
8. Олійник О.Г. Педагогічна практика для арфи. Додаток до програми з предмету “Педагогічна практика” для вищих музичних навчальних закладів/ О.Г. Олійник. – Львів: ЛДМА ім. М. Лисенка, 2002. – 31 с.
9. Остроменский В.Д. Восприятие музыки как педагогическая проблема / В.Д.Остроменский. – К.: Музична Україна, 1975. – 198 с.
10. Падалка Г.М. Модернізація мистецької освіти як наукова проблема / Г.М.Падалка // Науковий вісник Південноукраїнського державного університету ім.К.Д.Ушинського : зб.наук.пр. – Одеса, 2006. – С.3-9.
11. Падалка Г.М. Музична педагогіка / Падалка Г.М. – Херсон: ХДПІ, 1995. – 104с.
12. Abbey-Lee L. Easy Reading. The Harp Column, 2000. №7(4), pp.6-7.
13. Aspnes L. Theory and Practice Go Hand in Hand. American Harp Society Teachers Forum (Winter 1998), №16. pp. 6-7
14. Balderston S. The Art of Practicing. United States of America: Suzanne Balderston. 2000.
15. Balderston S. The Art of Teaching the Harp. United States of America: Suzanne Balderston. 2001.
16. Bullen S. The Role of Inspiration. American Harp Society Teachers Forum (Winter 2000), pp.6-7.

17. Coffey F. Practice Makes Perfect. The Harp Column, 1999. №6(5), p.8.
18. De Montesquiou O. The Legend of Henriette Renié. Bloomington, Indiana: AuthorHouse. 2006.
19. Gaál, E. The Kodály Concept for Harp. American Harp Society Teachers Forum (1999). Retrieved 2 June 2010 from <http://www.harpahungarica.com/articles/kodaly.html>
20. Gaál, E. Harp Playing for Life: The Kovács Method in Harp Pedagogy. American String Teacher. (2003). Retrieved 2 June 2010 from <http://www.harpahungarica.com/articles/harpplay.html>
21. Grandjany Centennial Fund / American Harp Society Inc. (2008). Marcel Grandjany: The Teacher. [DVD] New York: American Harp Society.
22. Harp Column Forum. (2010). Teaching Harp: The Russian Method / School. HarpColumn.com. Retrieved 7 July 2011, from <https://www.harpcolumn.com/forum/message-view?message%5fid=12259906>
23. Inglefield R. Marcel Grandjany: Concert Harpist, Composer and Teacher. Washington: University Press of America. 1977.
24. Kondonassis, Y. On Playing the Harp (2nd Edition ed.). New York: Carl Fischer. 2006
25. Lawrence, L. AHS Teachers Forum Interview. American Harp Society Teachers Forum (Winter 1998), 4-5.
26. Lawrence L., & Salzedo, C. Method for the Harp. New York: G. Schirmer, Inc. 1929.
27. Liber, J. A Method for the Harp: The Power of Music. Bologna: UT Orpheus Edizioni. 2008.
28. McDonald S., & Wood Rollo L. Harp for Today: a Universal Method for the Harp. Louisville: MusicWorks-Harp Editions. 2008.
29. Mills C. Harp Teaching Materials. Collected and Edited by Carolyn Mills (Handout). Wellington. 2010.
30. Newell, L. Analysis of an Aesthetic Pertinent to Sound. American Harp Society Teachers Forum (Summer 2001), pp.8-9.
31. Nicholson T. P. The Evolution of Harp Pedagogy in Twentieth Century America. Muncie, Indiana: Ball State University. 2003.
32. Owens D. Carols Salzedo: From Aeolian to Thunder - A Biography (2nd Edition ed.). Chicago: Lyon & Healy. 1993.
33. Perrett D. Technical Development for Harpists. London: Trinity College London. 2001.
34. Renié H. Complete Method for the Harp. Paris: Alphonse Leduc. 1966.
35. Rensch R. Harps & Harpists. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press. 1989.
36. Salzedo C. Modern Study of the Harp. New York: G. Schirmer, Inc. 1921.
37. Watkins D. Complete Method for the Harp. London: Boosey & Hawkes. 1972.
38. Zingel H. J. Harp Music in the Nineteenth Century (M. Palkovic, Trans.). Bloomington: Indiana University Press. 1992.

39. Zingel H. J. Neue Harfenlehre: Geschichte. Spielart. Musik. Leipzig: VEB Friedrich Hofmeister, 1981. Band 4. 110 s.

Рекомендована нотна література

БАЗОВА

Орієнтовний семестровий програмний репертуар
дисципліни «Педагогічна практика» (арфа)

* **Примітка:** Розподіл творів по класах навчання учнів та семестрах може бути зміненою в залежності від методичного бачення викладача-консультанта та загального рівня підготовки кожного окремо взятого учня.

І клас

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, ч. 1. 1-2 класи ДМШ, упор. М.Рубін.:

- “Веселі гуси”
- “Ой ти, дівчино зарученая” українська народна пісня
- “Пісня ткачів”
- Філіпп Й. Колискова
- Рамо Ж. Рондо
- Ерделі К. Сумна
- Моцарт В. Менует, Гумореска
- Телеман Г. П’еса

Школа початкового навчання гри на арфі, упор. М.Рубін.

- “Співає соловейко”
- Алеманда, старовинний танець
- Хереско Л. “Метелик”
- “Журавель” українська народна пісня
- Рубін М. Вальс
- “У моєму чудовому замку” іспанська дитяча пісня
- Гудіашвілі М. Гра
- Смірнова Т. Колискова
- Холмінов О. Струмочок
- Лауменскене Е. Маленька балада

Збірник російських та українських народних пісень (в обробці для арфи К.Ерделі), М. 1963

- “Коляда-маляда”
- “Ой, на горі дуб”
- “Туман яром котиться”

II клас

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, 1-2 класи, упор. М.Рубін. 1970:

- Барток Б. П'єса
- Гендель Г. Сонатина, Менует
- Гранжані М. Баркарола
- Поссе В. Пісня без слів
- Реньє Г. "Біля джерела"
- Рейнеке К. Андантино з сонатини
- Саті Е. "Що сказала маленька принцеса Тюльпанів"
- Томазі А. Сумна лялька
- "Журавель" українська народна пісня
- Хассельманс А. Маленька казка

Школа початкового навчання гри на арфі, упор. М.Рубін. 1984:

- Ботяров Е. Рондо
- Локателлі П. Менует
- Пахельбель Й. Сарабанда

Збірник українських народних пісень, обр. для арфи К.Ерделі. К 1963:

- "Ой, я нещасний"
- "Сонце низенько"

III клас

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, вип. 2, 3-4 класи, упор. М.Рубін. К. 1973:

- Арман Ж. Фугетта
- Бах Й.С. Жигетта, Маленька прелюдія, Прелюдія
- "Вісла" польська народна пісня, обр. М.Рубіна
- Гріг Е. Аріетта, Вальс
- Дваріонас Б. Млин
- Діабеллі А. Сонатина (частина I)
- Кореллі А. Сарабанда
- Моцарт В. Аріетта
- Надерман Ф. Токата

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, ч. 1, упор. М.Рубін. К. 1970:

- Бах Й. Арія, Волинка, Марш, Менует
- Бетговен Л. Соната Соль-мажор, Шотландська пісня
- Гайдн Й. Менует
- Гендель Г. Арія
- Глюк К. Арія
- Калау Ф. Варіації
- Моцарт В. Буре
- Реньє Г. Гавот
- Флотов Ф. “Остання троянда”
- Гассельманс А. Маленька казка, Мрії, Нічне рондо, Осіння серенада
- Чімароза Д. Сонатина

Новий посібник гри на арфі, ч. 2, упор. Х.Цингель, Лейпціг 1981:

- Бакофен Й. Три маленькі п'єси
- Захоф Ф. Прелюдія
- Кофлер Й. Дві галантні п'єси
- Мейєр Ф. Менует з сонати для арфи
- Фішер Й. Прелюдія арпеджіато
- Гохбрукер Х. Менует з сонати для арфи

П'єси для арфи (ред.. О. Олійник)

IV клас

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, ч. 2, 3, упор. М.Рубін. к. 1961, 1963:

- Бетговен Л. Тірольська пісня, Лендлер
- Бокеріні Л. Менует
- Гайдн Й. Танець
- Гендель Г. Сарабанда, Фугета
- Глюк К. Арія
- Гodefруа Ф. Старовинний танець
- Гранжані М. Баркарола
- Граціоні Г. Сонатина
- Гріг Е. Норвезька пісня
- Діабеллі А. Сонатина
- Кореллі А. Сарабанда
- Мендельсон Ф. Пісня без слів
- Моцарт В. Тема з варіаціями
- Поссе В. Гра хвиль
- Периш-Альварс Е. Танок циганки

- Франк С. Скарга ляльки
- Чімароза Д. Сонатина
- Шитге Л. Гавот
- Ерделі К. Пісня, Танець

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, вип. 2, 3-4 класи, упор. М.Рубін. К. 1973:

- Бах Й. Маленька прелюдія. Інвенції.
- Бетговен Л. Варіації на швейцарську тему, Соната
- Бютнер М. Прелюдія
- Терньє М. До альбому
- Шопен Ф. Весна

Новий посібник гри на арфі, ч. 2, упор. Х.Цингель, Лейпціг 1981:

- Бах й. Прелюдії До-мажор і до-мінор
- Гендель Г. Арпеджіо, Алєгро
- Мюршгаузер Ф. Пастораль. Арія з варіаціями
- Парадізі П. Токата
- Телеман Г. Фантазія

V клас

Хрестоматія. П'єси, етюдi, вправи, ансамблі. 5 клас ДМШ, упор. М.Рубін. К. 1974:

- Аракішвілі Д. Узундара
- Бах Й. Маленька прелюдія
- Гендель Г. Алєгро
- Гранжані М. Ноктюрн
- Дандріє Ф. П'єса
- Дусік Я. Сонатина
- Караєв К. Прелюдія
- Лепнурм Х. Літній ранок
- Мендельсон Ф. На крилах пісні
- Саті Е. Стрілчаста арка
- Гассельманс А. П'єса
- Чюрльоніс М. Прелюдія

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, ч. 3, 4-5 класи, упор. М.Рубін. К. 1963:

- Гендель Г. Прелюдія
- Кореллі А. Прелюдія
- Холлі А. Скерцино
- Циполі Д. Куранта

VI клас

Хрестоматія педагогічного репертуару для арфи, ч. 3, упор. М.Рубін. К. 1963:

- Бах Й. Прелюдія. Сіциліана. Куранта
- Гендель Г. Прелюдія, Арія з опери “Ринальдо”
- Люллі Ж. Гавот у формі рондо
- Надерман Ф. Маленьке рондо
- Парадізі П. Вічний рух
- Гассельманс А. Мелодія, Ноктюрн

П’єси українських композиторів, упор. В.Полтарєва. К. 1972:

- Вимер І. Старовинний танець
- Колесса М. Коломийка
- Косенко В. Дощик. Пастораль
- Людкевич С. Менует
- Сокальський В. У гаю
- Шейко Б. Женчичок-бренчичок

Дусік Я. Шість сонат для арфи, ред. М.Зунової. Прага, 1977 (за вибором).

VII клас

П’єси для арфи українських композиторів, упор. В.Полтарєва. К. 1972:

- Барвінський В. Думка, Пісня лірника
- Кос-Анатольський А. Анданте
- Лисенко М. “Море” (фрагмент з оп. “Софо”)
- Людкевич С. Листок з альбому
- Фільц Б. Новелета.

П’єси для арфи, упор. В.Полтарєва, Львів 1958:

- Сімович Р. Варіації на тему “Чи я в лузі не калиною була”.

Збірник класичних п’єс (обр. О.Сініциної), зош. 2, 1959:

- Бах Й.С. Прелюдія, Гавот
- Гендель Г. Арія
- Кореллі А. Адажіо
- Леклер Ж. Сарабанда
- Люллі Ж.Б. Сарабанда

Добродінський Б. Сюїта:

- Колискова, Менует, Полонез, Марш

Кардон Ж.Б. сонати №№ 2, 3. М. 1983

П’єси для арфи (упор. А.Тугай). Л. 1984:

- Ле Пен А. Варіації.

Бланко Й. Концерт для арфи та фортепіано.

VIII клас

П'єси для арфи (упор. В.Полтарева). К. 1972:

- Жербін М. Романс
- Колесса М. Етюд

Старовинна та сучасна музика зарубіжних композиторів. К. 1991:

- Гендель Г. Прелюдія і токато
- Франциск А. Старовинні танці

П'єси для арфи (упор. А.Тугай) . 1968:

- Сібеліус Я. Романс. Вальс
- Сінісало Г. Дві прелюдії

Велика форма

Дусік Я.Л. Шість сонат (ред. М.Зунова)

Давід Л. Соната

Бенда б. Соната

Альбрехтсбергер Концерт 1 частина або 2 і 3 частини

IX клас

П'єси

Хрестоматія для арфи. I курс музичних училищ (упор. М.Рубін) . 1975:

- Аббасов А. Весела Нарміна
- Бабаджанян А. Прелюдія
- Бокса Н.Ш. Токато
- Бріттен Б. Купання вранці
- Гранжані М. Дитяча година. Сюїта.
- Кореллі А. Прелюдія
- Пьоніц Ф. Музична скринька
- Телеман Г.Ф. фантазія

Збірник класичних п'єс (обр. О.Сініциної), зош. 1, 2. . 1959

Ерделі К. П'ять п'єс. М. 1960

П'єси для арфи (упор. В.Полтарева) К. 1979:

- Лапінський Я. Веснянка
- Скорик М. Народний танок

Спомин

- Таранов Г. Поема

Велика форма

Гайдн Й. Варіації

Надерман Ф. Соната Сі бемоль мажор
 Гендель Г. – Гранжані М. Концерт для арфи соло Фа мажор
 Обертюр К. Концертіно, Концерт “Орфей”

Х клас

П’єси

Бах Й.С. Арія, Прелюдія, Лярго, Гавот, Органні прелюдії
 Бріттен Б. Інтерлюдія
 Гендель Г. Чакона
 Глієр Р. Експромт
 Дебюссі К. Арабеска №1
 Дюран А. Чакона
 Ібер Ж. Скерцетто
 Коваль М. Ноктюрн, Прелюдія, Сарабанда
 Саммартіні Дж. Алєгретто
 Солтис А. Прелюдія
 Тедески Л. Іспанський патруль
 Нардіні П. Адажіо
 Пешетті Д. Алєгро
 Добродінський Б. Сюїта “Барокко”.
     Велика форма
 Бах Ф.Е. Соната №4
 Бенда Ф. Соната
 Дюссек Я.Л. Сонатина
 Кардон Ж. Сонати Мі бемоль мажор та фа мінор.
 Крумпгольц Ж. Сонати №№ 1, 4.
 Мортарі В. Сонатина
 Парфьонов М. Варіації на тему Кореллі
 Гендель Г. Концерт 1 ч. Або 2, 3 ч.
 Кос-Анатольський концерт 1 ч.
 Крумпгольц Ж. Концерт 1 ч.

ДОПОМІЖНА

Технічний матеріал (вправи, етюд)

1. Bochsa-Obertuer Universal Method for the Harp
<https://ia800500.us.archive.org/8/items/universalmethodf00boch/universalmethodf00boch.pdf>

2. Concone L Etudes pour la harpe, op. 26,
<https://archive.org/details/tudespourlaharpe02conc/mode/1up>
3. Holy A. Technical studies for Harp. New York 1923
<https://ia802808.us.archive.org/27/items/technicalstudies01hola/technicalstudies01hola.pdf>
4. Salzedo C. The Harpist's Daily Dozen
<https://ia802803.us.archive.org/7/items/harpistsdailydoz01salz/harpistsdailydoz01salz.pdf>
5. Schueker E. Etüden-Schule des Harfenspielers Op. 18 :
<https://archive.org/details/etdenschuledesha1890schu/mode/1up>
6. Tombo A. Schule der Technik des Harfenspiels (herausgegeben von E. Schueker) Zweiter Teil. Leipzig: 1920
<https://ia601000.us.archive.org/11/items/schuledertechnik1920tomb/schuledertechnik1920tomb.pdf>
7. Zingel H. J. Neue Harfenlehre: Geschichte. Spielart. Musik. Leipzig: VEB Friedrich Hofmeister, 1981. Band 2.